

Att resa till framtiden

VARVSHOLMENS FRAMTID!

**ÖKADE VATTENNIVÅER. SOCIALA PROBLEM.
VAD GÖR VI? STANNA ELLER FLYTTA?**

**ALLMÄNT MÖTE PÅ VARVSHOLMENS ÄLDREBOENDE
ONSDAGEN DEN 5 DECEMBER 2068 KL. 09.30**

Aktivistgruppen för Varvsholmen

Kalmar läns museum

Projektrapport 2019

Att resa till framtiden

Författare

Foto

Layout

Utgivare

Uppdragsgivare

Ann Norlin

Författaren där inte annat anges

Stefan Siverud

Kalmar läns museum 2019

Linnéuniversitetet

Innehåll

Bakgrund	7
Syfte och mål	9
Projektets syfte	9
Projektets mål	9
Utvärdering	9
Genomförande	10
Arbetsgrupp	10
Arbetsgång	10
Val av tidsperiod	10
Framtidsworkshop 28 augusti	10
Arbetsgruppens process	11
Scenario	12
Projektets resultat	13
Reflektioner	16
Fortsatt arbete	18
Referenser	19

Tidsresa till stenåldern.

Bakgrund

Kalmar läns museum har över trettio års erfarenhet av att arbeta med pedagogik tillsammans med barn och unga, i Sverige och internationellt. Arbetet sker med stöd av tre funktioner; kulturarvet, tidsresemetodik och internationella erfarenheter. Tidsresemetodiken är en pedagogisk metod där det lokala kulturarvet används för att reflektera över samtidsfrågor i en pedagogisk process. Målet är lärande, social sammanhållning och att bidra till en positiv samhällsutveckling. Frågeställningarna är centrala, där möjlighet ges att reflektera över någon aktuell fråga i ett historiskt sammanhang.

Genom Bridging Ages, ett internationellt nätverk med samarbetspartners i över tjugo länder, skapas erfarenheter, kunskaper och utveckling. Länsmuseum arbetar med alla tidsåldrar; från stenålder till modern tid. Skolans tidsresor sker med en tydlig koppling till läroplaner och förskolans och grundskolans kursplaner.

Tidsresemetodiken består av en process, med förberedelser i skolan eller den lokala gruppen och ett event, i form av ett rollspel i en kulturmiljö nära skolan. I rollspelet är alla deltagarna aktiva och delaktiga i olika praktiska aktiviteter samtidigt som angelägna frågeställningar diskuteras. Frågeställningarna kan röra sig om exempelvis makt, jämställdhet, miljö, migration eller demokrati. En tidsresa med förberedelser och uppföljning öppnar upp nya perspektiv för lärande. Samtliga skolämnen kan involveras och tids-

period och innehåll anpassas så att dagen blir en naturlig del av undervisningen. Tidsresorna är ett samarbete och planeras gemensamt med berörda parter. Drama, rollspel, musik, bild och rörelse utgör ofta betydande inslag under själva eventet.

Kalmar läns museum genomför regelbundet tidsresor till olika tidsåldrar:

- Stenålder, bronsålder med frågeställningar om samarbete, hållbarhet och miljö, döden, makt, demokrati. Medeltiden utifrån frågeställningar om hälsa, makt, lagar och regler, dygder och ideal.
- 1500-talet med teman om uppror/krig eller fred, makt, ryktesspridning.
- Sekelskiftet, 1900 om jämställdhet, könsroller, migration och framtidstro.
- Många av tidsresorna i andra länder är förlagda till de senaste 50 åren, vilket ger möjlighet till personliga intervjuer i förberedelser och efterarbeten.

Genom en förfrågan från Cornelius Holtorf, Linnéuniversitet, Unescoprofessor i Heritage Futures, uppstod möjligheten att, med hjälp av projektmedel, istället för att resa till förfluten tid, prova att göra en tidsresa till framtiden. Uppgiften var att planera, genomföra och utvärdera en tidsresa till framtiden.

Det fanns två frågor att besvara:

(a) Är det möjligt att, med hjälp av tidsresemetodiken, genomföra en tidsresa till framtiden?

(b) Kan man använda en tidsresa till framtiden för att arbeta med samtidsfrågor?

Två tidsresor till år 2068, varav en med vuxna och en med elever från grundskolan, skulle genomföras och utvärderas under höstterminen 2018.

Intensiva diskussioner om de förslag som lagts fram om Varvsholmens framtid.

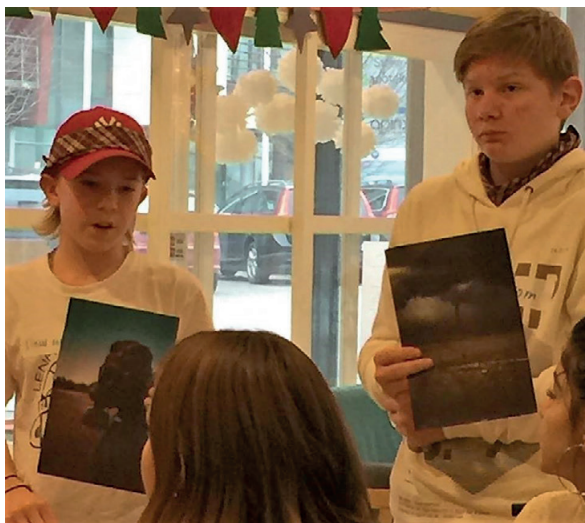
Syfte och mål

Projektets syfte

Att undersöka om det fungerar att genomföra en tidsresa till framtiden och med hjälp av den reflektera över samtidsfrågor. Är det en användbar arbetsmetod?

Projektets mål

Deltagarna ska reflektera kring samtiden genom att arbeta med framtiden. Tidsresan ska engagera och skapa nyfikenhet.

Två framtidsbilder presenteras av Paradisskolans elever.

Utvärdering

Frågor att ställa till alla deltagare, i samband med reflektionen efteråt:

- Har tidsresan skapat inspiration, lust att lära och/eller nyfikenhet? På vilket sätt?
- I vilken grad har tidsresan, med sina frågeställningar, gett upphov till reflektion om samtid och framtid?
- Är det möjligt att, inom tidsresemetodiken, använda ett scenario om framtiden, för att reflektera om samtiden?

Frågor specifikt till lärarna

- Har tidsresan varit ett stöd för skolan i arbetet mot måluppfyllelse? På vilket sätt?
- Hur kan en tidsresa till framtiden passa in i undervisningen?

Observationer

- Vad har vi sett av reflektion, intresse, nyfikenhet med mera, under tidsresan?

Genomförande

Arbetsgrupp

Ebbe Westergren	Projektleddare, huvudansvarig för scenario
Tina Lindström	Enhetschef, samordning
Adam Norman	Faktainsamling, research med mera
Peter Danielsson	Faktainsamling, research med mera
Ann Norlin	Dokumentation med mera
Johan Thulin	Student, behjälplig med faktainsamling, planering och genomförande

Arbetsgång

Juni/augusti	Formerande av arbetsgrupp, förberedelser till workshop. Diskussioner och beslut om tidsperiod för tidsresan
28 aug	Framtidsworkshop, halvdag med inbjudna experter
28 aug	Möte med arbetsgruppen. Genomgång av ekonomiska ramar, tidsplan, mål, innehåll och ansvarsområden.
Aug-dec	Löpande arbete med faktaunderlag och scenario. Fyra möten med arbetsgruppen för avstämning, gemensam diskussion, fakta, frågeställningar, scenario, lokal m.m.
3 dec	Möte med eleverna på skolan
5–6 dec	Genomförande
10 dec	Uppföljning med eleverna på skolan
20 dec	Diskussion och konklusion med Cornelius Holtorf
Januari 19	Projektrapport

Val av tidsperiod

Tidigt i processen fattades beslutet att välja ett årtal i framtiden, som inte är alltför avlägset. Ett årtal där möjligheten finns, att dra vissa slutsatser utifrån dagens trender. Samtidigt bör det utvalda året inte ligga alltför nära, utan att det ger utrymme för nytänkande och kreativitet. Det fanns en önskan att inte göra för mycket science-fiction av det hela, utan behålla en trovärdighet i händelsen. Efter en del diskussioner valdes året 2068, 50 år fram i tiden, en tid som det är möjligt att ha en relation till, då de flesta av ungdomarna fortfarande lever och de vuxna har barn eller barnbarn som är aktiva.

Det bestämdes också att två tidsresor skulle genomföras, en med en vuxengrupp och en med en grupp elever. Det skulle ge möjlighet till jämförelser för att se olikheter och likheter.

Framtidsworkshop 28 augusti

Deltagare: Pedagogiska enheten KLM, Cornelius Holtorf, LNU, Niklas Holmgren, Länsstyrelsen, Anders Johansson, Svenska Kyrkan

Cornelius Holtorf informerade om uppdraget, en utveckling av tidsresemotodiken.

Niklas Holmgren, vattenstrateg på Länsstyrelsen och Anders Johansson, präst i Svenska Kyrkan, fick uppgiften att beskriva samhället och människorna i Kalmar 2068. Niklas Holmgren beskrev den fysiska miljön i Kalmar, vattennivåer och klimat. Anders Johansson talade om människan och livsfrågorna utifrån begrepp som döden, frihet, ensamhet, mening och hopp. Cornelius Holtorf talade om 2068 med utgångspunkt från demografi, teknik, ekonomi, miljö och samhälle.

Efter presentationer och diskussioner följde grupparbeten. Deltagarna delades in i tre grupper och fick arbeta fram möjliga scenarier utifrån tre olika miljöer: kustnära (Varvsholmen), flerbostadshus (Funkabo) och landsbygd (Alsjöholm). Resultatet blev utkast till tre olika, och mycket intressanta, scenarier.

Den inledande workshopen var viktig och helt avgörande för arbetsprocessen under hösten. Den gav stora insikter och mycket inspiration.

Arbetsgruppens process

Arbetsgruppen hade ett antal möten som var väldigt engagerande med många och olika synpunkter. Det blev mycket diskuterande av fakta och hur samhället kan tänkas se ut år 2068. När en tidsresa till förfluten tid planeras tillsammans med skolan är historiska källor faktaunderlag. Här gällde det att ta ställning till vilka samhällsmodeller som är rimliga eller möjliga år 2068. Gruppen var tidigt överens om att betona både fysiska företeelser och mänskliga, existentiella frågor. Resans två frågeställningar, den ena om klimatet/ miljön och den andra om samhörighet och de mjuka värdena, blev tydliga tidigt under processen. Möjliga platser för tidsresan kontrollerades, i december är det bäst att vara inomhus. En lämplig lokal påträffades på Varvsholmen, vilket gjorde det lättare att gå vidare med just det scenariot från workshopen.

En annan fråga som diskuterades var hur mycket man skulle "ta ut svängarna" för att det inte skulle kännas som alltför mycket science fiction och fjärran från dagens samhälle. Det fanns en farhåga att tidsresan skulle bli komisk eller alltför orealistisk. Syftet var ju inte att beskriva det framtida samhället, utan att använda framtiden för att reflektera över nutiden. Det togs fram flera olika alternativ till scenarier innan det till slut var nödvändigt att bestämma sig. Det valdes ett ganska "avskalat" och enkelt scenario, med tydliga frågeställningar. Scenariot var klart cirka två veckor före tidsresan, så deltagarna fick möjlighet till rimliga förberedelser av innehåll och specifika uppgifter.

Den tre-fyra månader långa processen, med möten, workshop, research och diskussioner var viktig för att komma fram till ett scenario, som kändes rimligt och intressant. Mellan mötena gavs möjlighet att tänka, reflektera och diskutera med andra, vilket gav nya infallsvinklar och idéer. Den kreativa processen gav en god grund till tidsresan.

Veckorna före tidsresorna gjordes de sista förberedelserna med framtagande av posters, bilder, rekvisita, scarfs från museets kostymateljé, särskilda roller, aktiviteter med mera. Scenariot, med fakta och frågeställningar skickades ut till de medverkande, vuxna och elever.

Tre dagar före elevernas tidsresa gjordes ett besök i skolklassen, en årskurs 8 från Paradisskolan i Nybro. En timme ägnades åt att översiktligt gå igenom fakta, scenario, frågeställningar, grupper och att diskutera tidsresan. Efter besöket använde läraren ytterligare ett par SO-lektioner för fortsatta förberedelser. Ett par dagar efter tidsresan gjordes också ett besök i klassen för reflektion och utvärdering, både muntligt och skriftligt.

Kollegor i kulturarvsbranschen och personer som museet samarbetat med tillfrågades för tidsresan med vuxna. Gruppen bestod till slut av arton personer från Länsstyrelsen, Kalmar kommun, Svenska Kyrkan, hembygdsrörelsen, skolan, äldreomsorgen, Kalmar konstmuseum, en konstnär och pensionärer.

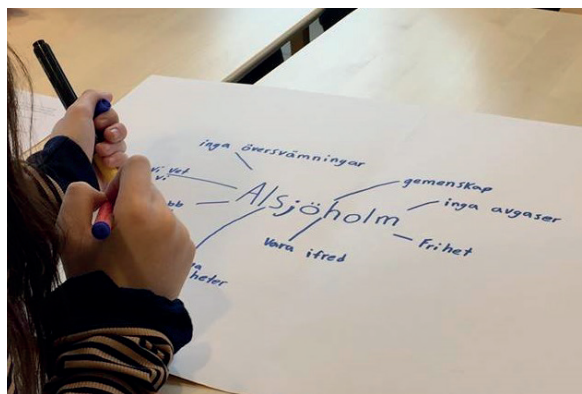
Tidsresorna genomfördes under tre förmiddagstimmar. Projektgruppen från Kalmar läns museum ledde tidsresorna. Lokal TV, radio och press var på plats första dagen. Andra dagen filmades av Linnéuniversitetet. Förutom de utvärderingsfrågor som skulle ställas muntligt tillkom ett par skriftliga frågor, varav den ena handlade om tidsresans genomförande och den andra om vad var och en kan göra för att påverka framtiden. Planeringen av tidsresorna finns som bilaga. Där finns målen med själva tidsresan, bakgrunden, scenariot och aktuella frågeställningar. Aktiviteter, givna roller och de olika grupperna beskrivs också.

Scenario

Den fiktiva berättelsen i tidsresan handlar om att Aktivistgruppen för Varvsholmens framtid kallar till möte i en samlingslokal/ett demensboende på Varvsholmen. De har uppstått problem för bebyggelsen på grund av höjningen av vattennivån. Det finns också en oro i samhället kring bristande samhörighet och meningsfullhet. Ett par olika grupper har bjudits in för att komma med förslag på lösningar: permanent boende på Varvsholmen, en grupp från Alsjöholm, varav en del har bott på Varvsholmen tidigare och Globala gruppen, de som har många hem i världen, varav ett på Varvsholmen, som besöks då och då. Den enkla slutliga frågan är Stanna eller flytta? Grupperna diskuterar och arbetar fram förslag i ord och bild. Dessutom finns representanter från Kalmarsunds kommun, från samhällsbyggnad, omsorg, utbildning och miljö, som ska lyssna på grupperna, ställa relevanta frågor och i slutligen sammanfatta och besluta. Som ett extra tillskott i diskussionen har kommunen bjudit in en expert från Indien, där man kommit betydligt längre såväl ekonomiskt som socialt.

Tidsidsresan med vuxna genomfördes med en blandad grupp på 18 personer. Grupperingar och särskilda roller var bestämda ungefär en vecka i förväg.

Det blev en intensiv diskussion i grupperna och olika förslag lades fram vid det gemensamma mötet i slutet av tidsresan. De boende på Varvsholmen ville bo kvar med ökad samhörighet, medan de andra grupperna föreslog en flyttning. Representanterna från Kalmarsunds kommun hade en intern överläggning efter att förslagen hade presenterats. Beslutet blev att evakuera de boende på Varvsholmen eftersom de fysiska förhållandena inte var tillfredsställande. De boende var inte nöjda, men de skulle erbjudas en plats i ett nybyggt, modernt torn, efter ett koncept från de globala. I stället skulle det skapas havsodlingar med alger och fisk på platsen, som de som flyttade från Varvsholmen skulle kunna ta hand om. Det beslutades också om att föra vidare ett förslag om

Fördelar och nackdelar med boende på landsbygden, i Alsjöholm, illustreras.

vårdplikt för att ta hand om de äldre. En extra undersökning skulle göras av gruppen i Alsjöholm.

Experterna från Indien tillfrågades om utvecklingsmedel för att genomföra förändringarna och att utbilda personal i en helhetssyn på människa och samhälle, med såväl andlighet som fysiska lösningar.

Tidsresa med årskurs åtta, Paradisskolan, Nybro, 26 elever och en lärare.

Även denna dag blev det en intensiv diskussion i grupperna och flera förslag lades fram i slutdiskussionerna. Flera elever betonade vikten av samhörighet och att fungera på ett bra sätt tillsammans. Även denna dag underströk indierna helhetssynen på människan, med både det andliga och det fysiska. Efter en överläggning internt mellan representanterna från Kalmarsunds kommun kom följande beslut: De boende på Varvsholmen får sex månader på sig att ta fram ett förslag att behålla (vissa delar av) boendet på Varvsholmen med ökad samhörighet och en hållbar miljö. I sin grupp ska de ta med minst en expert från de globala. Ett visst missnöje med att skjuta på beslutet nämndes, men till sist accepterades det hela och de boende var tydligt engagerade i att ta fram ett gott underlag.

Projektets resultat

Som del av utvärderingen samtalade arbetsgruppen direkt efter tidsresan med samtliga deltagare, utifrån de frågeställningar som formulerats. De vuxna gavs också möjlighet att uttrycka sig skriftligt, vilket de flesta gjorde. För eleverna togs utvärderingsfrågorna åter upp vid ett besök i klassen ett par dagar efter tidsresan och även eleverna fick en möjlighet att uttrycka sig skriftligt. Uppföljning gjordes i arbetsgruppen en vecka efter tidsresan och även ett konkluderande möte med Cornelius Holtorf.

Båda tidsresorna fungerade väl. Deltagarna, både de vuxna och eleverna, höll sig till "tidsandan" och ingen verkade hamna i nutid. Diskussionerna var engagerade, båda dagarna. Gruppledarnas uppgift var att involvera alla i gruppen i diskussionerna och aktiviteterna. Tidsresans kommungrupp, det vill säga representanter för samhällsbyggnad, miljö, omsorg och utbildning, ställde frågor till deltagarna och drog slutsatser av det. Samtliga gick med stort allvar in för sin uppgift.

Kommunrepresentanterna var mycket kreativa i sina slutsatser och i förslagen till beslut.

En viktig roll spelade experten från Indien, en vuxen båda dagarna. Båda två betonade människans och samhällets helhet, det vill säga att inte fastna i det materiella utan även ta med det andliga. Detta gav ytterligare en dimension till tidsresan.

Målet var att få svar på om en tidsresa till framtiden är möjlig att genomföra, om det är en användbar metod för att reflektera över samtiden, samt att tidsresan skulle ge inspiration, skapa nyfikenhet och lust att lära.

Den indiske experten, till höger, för fram sina farhågor om ett alltför materialistiskt samhälle.

Både ungdomar och vuxna visade ett stort engagemang och intresse. Att tidsresan gav upphov till reflektion, var tydligt.

På en direkt fråga om det fungerar att använda en tidsresa till framtiden för att arbeta med samtidsfrågor svarade flera av de vuxna, "absolut". "Ja, definitivt, helt klart", var andra svar från mer än en. "Mycket genomförbart" och en "bra modell" samt att "vissa viktiga, stora problem, som finns i dag, kommer att finnas även i framtiden", var formuleringar som gavs i svaren, från vuxengruppen, vilket även någon elev uttryckte. En syn som uttrycktes var att tidsresan till framtiden är "en bra modell för att få igång tankarna på framtiden".

Eleverna svarade ja, på frågan om det fungerar att använda en tidsresa till framtiden för att arbeta med samtidsfrågor, att "det fungerar bra" och att det "är möjligt" samt att "man förstår mer om nutid och vad som kommer hända om vi inte sköter oss".

En elev upplevde ingen större skillnad och sa att ”det kändes som nutid”. Flera elever tyckte att det var ”lärorikt”.

Gruppen som planerat och genomförde tidsresorna upplevde också att det på det hela taget fungerade väl och att tidsresan till framtiden, som idé fungerade bra. Inte någon framförde synpunkter om att modellen inte skulle fungera.

Tankar kring *förbättringar* som fanns var att det kanske skulle varit bra med lite mer attribut för ovana tidsresenärer och att ett tydligare klädombyte, skulle underlätta. Även om det är nutidskläder, menade man att det kanske kan bidra. Den scarf som deltagarna hade, i olika mönster och färg, beroende på vilken grupp man tillhörde, gav dock en känsla av att höra ihop. Flera hade synpunkten att ett rum, utan så mycket saker, skulle göra det lättare att sätta sig in i tiden. Någon menade att det kunde varit bra att få tilldelade nyare namn och om man representerade något annat land, med ett namn som är vanligt där. Någon annan tyckte att det var för stora grupper och ytterligare någon att det skulle varit bra att skapa karaktärer i förväg. Att inte ha så många frågor var en annan synpunkt.

En lärare var med på vuxenresan och en annan med eleverna. Deras synpunkter var att en tidsresa till framtiden kan vara användbar som stöd för skolan i arbetet mot måluppfyllelse och att det är fullt möjligt att få den att passa in i undervisningen. Det finns kunskapskrav, framförallt i historia, där eleven ska kunna använda dåtid och nutid och resonera kring hur framtiden kan se ut. Resonemang kring lösningar/hantering av miljö/samhällsproblem hör hemma i geografiämnet och att resonera/ reflektera/argumentera kring aktuella samhällsfrågor i samhällskunskapen. Hur religion kan påverka liv och identitet är också något som ska tas upp i undervisningen. De menade också att det är viktigt att belysa problem som finns i dag (och i framtiden), så att eleverna får reflektera över att det de gör i dag påverkar framtiden.

En bild av framtidens Varvsholmen.

Övriga synpunkter från de vuxna var att det ”blir levande diskussioner”, att man ”vågar mer när man går samman”, att det var ”intressant att vara med”, ”omruskande” och att ”många borde få vara med om det här”. ”Framtidens utmaningar och möjligheter skapas nu”, uttryckte någon. Funderingar som kom fram var om vilka jobb som kommer att finnas, vad som kommer att vara viktigt och hur tekniken kan komma att se ut.

Alla hade inte varit med om en tidsresa bakåt i tiden och kunde därför inte jämföra. Nu väckte det dock tankar och samtal om nutid. Någon tyckte att det var bra att det inte var alltför långt fram i tiden. Då kunde det lätt blivit science fiction. Att inte undvika eller försköna var en annan synpunkt. ”Vi kör med öppna spjäll mot avgrunden”, sa en person. Annat man talade om var egoism, materialism och kortsiktighet.

Det fanns deltagare som upplevde tidsresan som en ”delvis skakande upplevelse, som gav upphov till många intressanta tankar”. Att upplevelsen

”berättar vad som händer med oss i förändringar och om rå kamp för överlevnad”, nämndes. ”Vi får se vårt eget liv i blyxtbelysning”, svarade någon.

”Inspirerande och användbart i arbetet, inte minst när det gäller att starta samtal om viktiga livsfrågor”, var andra kommentarer, liksom att ”det kändes hoppfullt” och att det var ”trevligt och intressant” och ”förstärker känslan för framtiden”.

Det framkom synpunkter om att ”det kan vara bra om de medverkande också får vara med och diskutera fram premisserna”, att ”rollväxlingen och platsen är viktig” och att ”scenariot kunde varit mer extremt”.

På frågan om andra viktiga frågeställningar som kan tas upp i en tidsresa till framtiden svarade några elever: Krig, förföljelse och könsroller.

Reflektioner

Arbetsgruppens medlemmar upplevde att det inte skiljer sig så mycket åt att skriva ett scenario till 1868, 1968 eller 2068. Principerna för en tidsresa är desamma. För att kunna göra en tidsresa längre in i framtiden, 500 år eller 5000 år, kanske det är nödvändigt att tänka lite annorlunda.

Framtiden, till skillnad mot dåtiden, är en tid som vi kommer att nå. Det kan vara lätt att hamna i ett dystopiskt, kanske lite skrämmande scenario, med en framtid som känns oundviklig. Avsikten med det valda scenariot var att vara realistiska, men samtidigt ge hopp och känslan av att kunna påverka. Den stora fördelen med den här tidsresan är att den kan skapa en diskussion om framtiden och vad vi har för möjligheter att påverka den.

Tidsresan var tydligt influerad av Kalmar läns museums internationella erfarenheter: betoningen på frågeställningar och dialog, arbeta fram lösningar på ett problem, den relativt korta tidsresan, fika/mat efteråt, grupper av både vuxna och elever.

En erfarenhet är också att när frågeställningar betonas i scenariot blir det också fokus i tidsresan och i samtalet. De två frågeställningarna, miljö och samhörighet, var tydliga båda dagarna och blev centrum i diskussioner och beslut. En intressant iakttagelse var den starka betoningen på samhörighet som gjordes under elevdagen. Ett flertal elever strök under hur viktigt det är att vara tillsammans, inte bara tänka på sig själv utan gruppen och samhället. I samtliga grupper var samhörighet och miljö i fokus. Ett flertal förslag om förbättrad miljö kom också fram.

För- och nackdelar med att bo på Varvsholmen.

En annan iakttagelse är att andlighet och religion fick en självklar roll, framförallt genom den indiske experten. Det blev naturligt att diskutera sådana frågor tillsammans med praktiska frågor om vattennivåer, miljö, huskonstruktioner med mera.

Precis som i andra tidsresor resonerade deltagarna utifrån dagens samhälle, fast de är i en annan tid, vilket är det som är avsikten. Det märktes i diskussionen att eleverna var förberedda gällande fakta och innehåll, på grund av den rikhaltiga information som de hade erhållit i förberedelserna. Det fanns en tendens under tidsresorna att de olika gruppernas alternativa livsstilar framställdes enfärgat eller ensidigt, vilket bör tas i beaktande vid framtida tidsresor.

I viss mån kan filmandet från SVT och Linnéuniversitetet ha stört.

Möjligen gavs det största lärandet och den största utdelningen till arbetsgruppen som deltog i framtagandet av underlaget. I ett vidare scenario vore det intressant att göra det tillsammans med de kommande deltagarna, även om det skulle innebära en omfattande insats.

Fler hands-on-aktiviteter var efterfrågade. Att använda mer rekvisita och klädesplagg som ger en känsla av framtid skulle förstärka upplevelsen och därmed skapa en realistisk representation av en alternativ verklighet. En tanke var att eleverna skulle skriva lite om sig själva, utifrån grupp-tillhörigheten 2068. Det blev inte gjort, men kan vara en fördel att göra.

En ständig fråga runt tidsresor, oavsett om det är dåtid eller framtid, är hur de ska utvärderas och vad deltagarens direkta upplevelse av tidsresan säger om det faktiska lärandet.

Två av representanterna från Kalmarsunds kommun lyssnar, noterar och ställer frågor.

Fortsatt arbete

För arbetsgruppen var planering och genomförande mycket utvecklande och inspirerande. Gruppen ser tidsresor till framtiden som ett spännande komplement till dagens utbud, användbart och givande. Projektet har gett inspiration till fortsatt förbättring av nuvarande samarbete med skolor och andra aktörer.

Arbetet kan fortsätta med att utveckla program lämpade för både förskola och grundskola. Även för grupper av vuxna, som politiker och arbetsplatsgrupper, är det en bra arbetsmetod. Många är säkerligen nyfikna på en tidsresa till framtiden.

Erfarenheten av den här tidsresan, precis som av historiska tidsresor, är att processen och deltagarnas förberedelser och efterarbete ökar tidsresans kvalitet och effekter.

Samhörighet betonades av flera deltagare i tidsresan.

Referenser

<https://www.kalmarlansmuseum.se>

https://play.lnu.se/media/t/0_e9acqljt

<http://www.bridgingages.com/bridging-ages-world-wide>

<http://www.ostrasmaland.se/kalmar/beslut-varvsholmen-evakueras/>

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/smaland/tidsresa-pa-museet-i-kalmar>

<http://www.barometern.se/artikelsier/valkommen-till-framtiden/>

SVT följde tidsresan med de vuxna. Resultatet blev ett intressant och tankeväckande inslag i Smålandsnytt.

Bilagor

Bilaga 1. Scenario, Kalmar 2068	22
Bilaga 2. Affisch	30
Bilaga 3. Inbjudan	32
Bilaga 4. Inbjudan	33
Bilaga 5. Utvärderingsblankett	34

Tidsresa, Kalmar 2068

Mål

Reflektera över och skapa nyfikenhet kring framtiden, särskilt avseende samhälle och miljö.

Reflektera över hur var och en kan vara med och forma och påverka framtiden.

Undersöka om tidsresor till framtiden är användbara inom tidsresemetodiken, med reflektion av samtiden i en kulturmiljö.

Fakta, Sverige och världen

Befolkning

2004 hade Sverige nio miljoner invånare, 2017 10 miljoner. Ökningen berodde till största delen på ökad invandring. Befolkningen nådde 11 miljoner år 2024, 12 miljoner år 2040 och 13 miljoner 2068.

År 2014 var medellivslängden 84 år för kvinnor och drygt 80 år för män. För varje decennium har medellivslängden ökat med ca 1,1 år för kvinnor och 1,4 år för män. 2068 är medellivslängden 90 år för kvinnor och 87 år för män.

Gör vi en utblick beträffande världen så ökade folkmängden från ca 7,2 miljarder i början av 2000-talet till 9,6 miljarder i mitten av 2000-talet. En stor del av denna ökning skedde i Afrika som mer än fördubblade sin folkmängd, från 1,1 miljarder till 2,4 miljarder 2050. 2068 har folkmängden passerat 10 miljarder.

Europas befolkning har hållits uppe under 2000-talet, dels genom ökad levnadslängd, dels på grund av att människor flyttade till Europa från andra delar av världen fram till 2040-talet. Detta gjorde att Europas befolkning endast minskade marginellt fram till år 2050. Efter 2050 har minskningstakten ökat alltmer.

De länder som minskat mest de senaste 50 åren ligger i östra Europa, ex. Bulgarien, Moldavien, Serbien, Ukraina och Vitryssland, länder som reducerat sin befolkning med 15-20%. Men befolkningsminskningen påverkar hela Europa. Inte heller Ryssland och Kina ökar sin befolkning.

Källa: Statistiska centralbyrån

Klimat och miljö

- **Medeltemperaturen** i södra Sverige har på 50 år ökat med 1,5 grader. Det är, som vi vet, ovanligt med snötäcke i södra och mellersta Sverige.
- **Temperaturzoner har flyttat norrut.** Vegetationsperiodens längd har på 50 år ökat med mellan en och två månader i hela landet, längst i söder uppemot tre månader.
- **Ökad nederbörd i hela landet.** Det har varit en generell nederbördsökning i hela landet under 50 år. Även antalet tillfällen med intensiv nederbörd har ökat. I fjälltrakterna har nederbörden ökat med uppemot 25 procent. Det betyder ett stort tillskott av vatten i ett nederbördsrikt område.
- **Vattennivåerna** är generellt 1,5 meter högre i södra Sverige och vid stormar 2,5 -3 meter högre än för 50 år sen. Ökad nederbörd och mer intensiva regnfall har givit fler översvämningar.
- **Vattenbrist och torka i södra Sverige.** Förändringar i nederbörd liksom ökad avdunstning har gett ökad sommartorka i södra Sverige de senaste decennierna. Samtidigt har antalet skyfall blivit fler och med ökad intensitet, även i södra Sverige.

Källa: Naturvårdsverket

Ekonomi

Riksbanken meddelade på 2020-talet att Sveriges fysiska valuta skulle avvecklas och ersättas med den E-Krona som lanserats ett par år tidigare. Detta har minskat klimatpåverkan men också gett nya möjligheter för staten att motarbeta korruption och svartarbete. Som en motreaktion till detta har bytesekonomi blivit ett utbrett fenomen, främst av politiska anledningar men också som ett reellt alternativ på de platser där teknikens begränsningar omöjliggör handel med E-Krona

Ekonomiska centra har utvecklats vid alla universitetsstäder samt Stockholm, Göteborg och Malmö. I resten av landet har urbaniseringen och avfolkningen ökat i en accelererande takt de senaste 50 åren. Detta, i kombination med ökad automatisering, har gjort att välfärden gått att upprätthålla, men att ytterst få människor idag bor på landsbygden.

Sverige var ett av de länder som lyckades ställa om, från en ekonomi inriktad på konsumtion och fossila bränslen till hållbara lösningar för såväl produktion, konsumtion och energiförsörjning. De länder som ännu inte lyckats i omställningen upplever idag svåra levnadsvillkor med såväl energibrist som ekonomiska och politiska sanktioner från andra länder. Sveriges nya starka exportmarknad består av hållbara energilösningar baserad på skogsråvara och digitala lösningar, vilket resulterade i en andra omgång rekordår på 2040-talet då ekonomin blomstrade.

Den cirkulära ekonomin har blivit rådande. Det finns bilpooler och andelslägenheter, allt från skruvmejslar till datorer leasas, kläder och mat ingår i ett cirkulärt kretslopp. Detta har gjort att utrymmet för lågkvalitativa varor har sjunkit, tydligast märktes detta under det sena 2030-talet då flera av stadernas externa köpcentra gick i konkurs och ersattes med distributions-centraler för leasade varor.

För att upprätthålla välfärden i landet när befolkningen blir både större och äldre har fler människor kommit i arbete. Tack vare automatisering har flera av de tyngsta jobben blivit mer lättskötta, vilket innebär att människor inom vård och omsorg är fler och arbetar längre. Antalet förtidspensionärer och långtidssjukskrivna har minskat som en följd av mer individualiserad sjukvård och effektivare läkemedel. Däremot är det problem med att den sista sjukdomstiden i livet har blivit allt längre. Människor kan leva med sin demens i många, många år.

Svenska samhället

Sverige är ett mindre homogent samhälle än 50 år tidigare, mångkulturalismen är en självklarhet. De globala kontakterna är omfattande. Individens önskemål har stark genomslagskraft och individens varumärke är viktigt

Det har inte varit något krig i närmiljön de senaste 50 åren, men flera krig/ konflikter i andra områden av världen.

Sverige är ett extremt samhälle när det gäller synen på det mesta, men kanske håller det på att förändras när nu andra länder har en högre tillväxt och levnadsstandard.

Under många år fungerade det svenska samhället väl. Sveriges sågs som ett föregångsland i världen och framför allt ansåg vi det själva. Inflyttningen från andra länder gav arbetskraft. Nya högtider och kreativt umgänge var positivt. Och varje människa verkade kunna få precis det som den ville. Både klimatförändringarna och de sociala problemen på 2020- och 2030-talen verkade Sverige klara på ett bra sätt. Vi vände det till och med till något positivt. Vegetationsperiodens ökade längd gav ökade skördar. När vädret blev varmare kom allt fler turister till landet. Folk flydde hettan vid Medelhavet och i norra Afrika. Den svenska sommaren var precis lagom varm. Under vintern kom allt fler turister till de svenska skidbackarna i fjällen, där det fortfarande finns gott om snö. Men konkurrensen med Himalaya har ökat de senaste åren, så människor på fjällorterna har blivit oroliga.

Våra värderingar har ansetts som föredömliga. Sedan många är det kvinnor i ledningen både i offentliga och privata sammanhang. Det gav initialt positiva effekter, kreativa lösningar och färre konflikter.

Staden är fullbelagd, men på landsbygden finns mycket plats. Många åker dit på semester, lever ett exotiskt liv i ett par veckor och har en spännande berättelse med sig hem.

Globalt

Andra länder än västvärldens länder har successivt blivit ledande i världen, inte minst asiatiska länder som Indien och Kina, men även vissa afrikanska länder. Där har man under flera decennier format sociala och tekniska lösningar som vunnit stor framgång. Märkligt nog är religionen fortsatt en viktig del i dessa samhällen. Experter från Indien, Kina och några afrikanska länder kallas numera ofta till Sverige för att berätta och inspirera till liknande förändringar hos oss. Vi kan se en viss utflyttning från Sverige, framför allt till Asien.

De globala målen för 2030 ersattes med nya, som ska vara uppfyllda 2070. De gamla målen kompletterades med mål om gemenskap, samhörighet och meningsfullhet. Den självvalda ensamheten och meningslösheten ska vara borta 2070.

Tilltagande problem i Kalmar/ Sverige

Problemen i Sverige kom smygande på 2050-talet. Vattennivån i havet steg ungefär i den takt som alla visste. Vi trodde att vi klarat förändringarna, byggande av vallar och förbättrade byggnadsmaterial. Det finns dock numera ett konkret problem kring vattennära områden i hela landet.

De sociala problemen har ökat de senaste åren. Det mångkulturella och individorienterade samhället som fungerat så väl i många år har börjat krackelera. Förändringen kom långsamt, smygande, utan att det knappt märktes. Klyftorna ökade, liksom ensamheten, men vi hanterade det. Andra länder hanterade sina sociala kriser på andra sätt, men vi i Sverige var inte så intresserade av att lära av dem. Kanske började förändringarna med problemen inom hälsa och sjukvård för ett par decennier sen. De medicinska framgångarna gör att folk lever länge, flera blir 110 år eller äldre. Problemet är att färre bidrar till försörjningen och att den sista sjukdomstiden blir allt längre. Riksdagen ska precis klubba igenom ett beslut om aktiv dödshjälp. Handikapp skapar också problem för hälsovården. Många väljer aktivt bort barn med möjliga handikapp, redan som foster. Eftersom för få människor föds har det talats om restriktioner med preventivmedel.

Många andra delar av jorden klarar sig bra. Sverige ses som ett extremistland, delvis tillsammans med de andra nordiska länderna, Vi trodde att vi var dem som ledde utvecklingen, men plötsligt ligger vi efter. Någonstans på vägen blev vi fränsprungna, och vi märkte det knappt.

Scenario, Allmänt möte på Varvsholmen, Kalmar 2068

Aktivistgruppen för Varvsholmen har kallat till ett möte. Problemen har hopat sig på Varvsholmen de senaste åren. Det område som en gång var ett föredöme är på väg att krackelera. För 30 år sen fungerade det mesta väl på Varvsholmen, folk trivdes, förskolan hade många barn och på träffpunkten träffades de äldre och hade trevligt. En mindre vall fick byggas för att klara höststormarna, vilket fungerade bra. Men successivt har förhållandena förändrats och samhörigheten har blivit allt mindre. Många lägenheter är tomma eller bebos av olika människor under året, eftersom de som äger dem reser globalt och har många "hemman". Andra däremot sitter ensamma och upplever inte livet som så meningsfullt längre. Det allt mindre barnafödandet har gjort att förskolan är på väg att läggas ned. Träffpunkten har blivit ett demensboende med äldre som lever alldeles för länge i förhållande till den kommunala ekonomin. Husen håller också på att spricka när vattennivån höjs. Förödelsen i Göteborg förra året när en fördämning brast gör frågorna brännande.

Nu är den akuta frågan. Ska vi stanna eller flytta? Finns det fortfarande möjligheter att ändra på förhållandena på Varvsholmen? Kan vi skapa samhörighet med bättre hälsa i alla åldrar? Ska vi bygga en högre vall, byggnaderna har ju ett kulturhistoriskt värde och kan väl inte rivas? Eller måste vi flytta? Vart då? Kanske måste vi inse att det krävs ett mer globalt tänkande.

Kalmarsunds kommun har en ekonomi som rullar på som det ska. Kalmar är ett nav i en större region, med kontakter över hela världen. Respekten för varandra i det mångkulturella samhället är stor. Men ett stort problem är att samhället har blivit mer och mer uppdelat i grupper, samhörigheten och det gemensamma ansvaret, utanför gruppen, har minskat. Mindre homogent och större klyftor. Den fysiska och mentala hälsan är också ett problem, ensamma människor och överfulla demensboenden. Förslag finns för ökad restriktivitet när gäller preventivmedel för att öka barnafödandet och dödshjälpen för de äldre är på väg att bli lag i Sveriges riksdag. Det har också blivit stora problem i de sjö nära områdena när vattennivån stiger, inte bara på Varvsholmen.

Aktivistgruppen för Varvsholmens framtid har kallat till möte. Idag måste det tas ett beslut om färdriktningen. För att få råd och olika perspektiv har även dem som lever endast sporadiskt på Varvsholmen, de som har ett mer globalt leverne, bjudits in.

För 15 år sen flyttade ett antal boende från Varvsholmen ut på landsbygden, till Alsjöholm. De hade tröttnat på det stressiga livet och ville i större utsträckning styra sig själva. Nu har de bjudits in för att berätta om livet i Alsjöholm, där kyrkan har fått nytt liv, samtidigt som människor har alla de tekniska fördelar som finns i stan.

Kalmarsunds kommun är naturligtvis intresserade av mötet. Beslutet kommer att få stor betydelse för hela regionen. Det kan bli en dominoeffekt, positivt eller negativt. Stanna eller flytta gäller inte bara Varvsholmen utan alla bostadsområden i närheten av vattnet. Kommunen har tagit med representanter för stadsplanering, miljö, omsorg, hälsa och utbildning. Kommunen har också bjudit in en expert från Indien, det land som är det stora föregångslandet när det gäller utveckling, ekonomiskt och socialt. Stanna eller flytta? Evakuera eller förbättra? Kan vi skapa större samhörighet, bättre fysisk och mental hälsa? Högre vall? Om vi väljer att flytta, vart då? Har någon en plan? Idag ska framtiden för Varvsholmen beslutas. Beslut som påverkar hela Kalmar.

Key questions

- Hur öka samhörighet och meningsfullhet för människorna på Varvsholmen/ i Kalmarregionen? Hur skapa en bättre fysisk och mental hälsa? För äldre? För barn? För dem i arbetsför ålder? Vad binder oss samman och ger mening?
- Hur ska vi lösa problemen med högre vattennivåer? Evakuera kustområden eller bygga högra vallar? Vad gör vi med människorna? Med kulturmiljöerna?
- Stanna eller flytta?

Roller

Deltagarna är människor (ungdomar) som har bjudits in till ett allmänt möte på Varvsholmen.

Deltagarna delas in i olika grupper beroende vilken grupp de tillhör.

Alla behåller ålder och kön

- Boende på Varvsholmen. Har försökt kombinera kollektivt, individuellt och tekniskt, men det funkar inte riktigt
- Globala, rörliga människor som har Kalmar som en av flera orter. Individens självförverkligande. Samhörighet?
- Landsbygdens människor, från Alsjöholm. Betonar tradition och gemenskap, men har också tekniska produkter.
- Kalmarsunds kommun. Tjänstemän från kommunen. Vill få ihop samhället. Representanter från samhällsplanering, miljö, omsorg och utbildning.

Indier som förmedlar framtidsmöjligheter: tillväxt, teknokrati, klanen, andlighet.

Aktiviteter

Fyra grupper:

1. Varvsholmen, - Gör en symbol och åtgärdsplan för framtiden. *Tina*
2. De globala – Berättelser från lycka och mångfald i världen. Förslag. *Adam*

3. Alsjöholm – För- och nackdelar med Alsjöholm. Fysisk o mental hälsa. Fika. *Peter*

4. Kalmarsunds kommun – Lyssnar, frågar och beslutar. *Ebbe*

De tre första grupperna arbetar fram förslag på lösningar för Varvsholmen, socialt och miljömässigt, stanna eller flytta, fysisk och mental hälsa. De kan skapa en symbol för samhörighet, de kan använda bilder, text, slogans, dikt, sång. Varje grupp förbereder en presentation, i ord och bild, en åtgärdsplan/förslag för framtiden, som ett svar på frågeställningarna.

Kalmarsunds kommun går runt och lyssnar. Kalmarsunds kommun presenterar kommunens färdriktning i slutet.

Tidsplan

08.00 Iordningsställande av platsen

09.00 Välkommen, kaffe, macka

Bakgrund, roller, regler

09.30 Initiation.

Ledaren för aktivitetsgruppen hälsar välkommen

09.45 Aktiviteter, diskussioner, lösningar

Expert från Indien och kommunala representanter lyssnar o har synpunkter

10.40 Möte, förslag, diskussioner

11.15 Beslut, mötet avslutas

Tidsresan avslutas

11.20 Fika, reflektion

12.00 Slut

28 november 2018

Kalmar läns museum

Boende på Varvsholmen

Det finns en förening för boende på Varvsholmen, där ni är aktiva. Flera av er har bott där länge och ni har sett Varvsholmens uppgång och fall. Ni känner till de positiva drömmarna om gemenskap och samhörighet, närheten till vattnet. Ni var med när vallen byggdes för tio år sen.

Successivt har ni upplevt problemen:

- de globala människorna som kommer och går och som inte tar del i det gemensamma
- färre som föds, förskolan som läggs ned
- träffpunkten som blev ett demensboende där människor bor år efter år
- allt högra vattennivåer och fler stormar, vattnet som strömmar in på gatorna
- husen som krackelerar och vatten som tränger in i lägenheterna

Aktivistgruppen bildades för några månader sen för att ta tag i problemen och få Kalmarsunds kommun att handla.

Ni ska ta ett beslut om ni vill stanna och förbättra eller flytta (vart?). Argumentera för och emot, men kom gärna till en gemensam linje efter 5-10 minuter.

Ni gör en åtgärdsplan för Varvsholmen (som också kan vara en förebild för andra sjönära områden i Kalmar). Det kan vara åtgärder för att stanna eller för att flytta (vad händer med de kulturhistoriskt värdefulla husen/ området, vart ska ni flytta?). Åtgärder för förbättrad fysisk och mental hälsa, meningsfullhet, och fysisk miljö.

Ni ska göra en symbol för samhörighet, som ska bli en nystart för området och regionen.

Varvsholmen, Tina Lindström

Anders Johansson

Anneli Berglund

Monica Björklund

Kirsti Herstad

Lucas Svensson

Alsjöholm

Flera av er bodde på Varvsholmen för 15-20 år sen, men valde att flytta därifrån. Ni såg tendenserna till ökade problem.

Under några år ökade befolkningen i Alsjöholm från några enstaka hushåll till fler än tio. Samhället har livats upp, kyrkan och bygdegården har fått nytt liv. Ni framhåller fördelarna och nackdelarna med att bo på landsbygden. Dröm om individuell frihet i en kollektiv ram. Möjligheter till samma tekniska lösningar som i staden. Fysisk och mental hälsa. Men samtidigt social kontroll och begränsade utbyten av idéer.

Ni kanske gör en banderoll/ slogan för Alsjöholm. Ni lämnar ett konkret förslag för Varvsholmen och Kalmar, om ökad samhörighet och förbättrad fysisk miljö.

Ni har med er frukter, som ni delar och lägger upp.

Alsjöholm, Peter Danielsson

Pernilla Sjögren

Kåre Holgersson

Lisbeth Svensson

Fred Lönnberg

Helen Eklund

De Globala

Ni är kreativa, välutbildade, aktiva människor med jorden som arbetsplats. Ni rör er mellan olika områden/ världsdelar och har många hemman. Ni bor på Varvsholmen någon månad varje år, i övrigt är lägenheterna uthyrda till andra personer. Ni ser ändå inte dessa lägenheter som era, det är bara platser som ni temporärt vistas på. Relationer till andra människor är flyktiga och temporära, samtidigt som er livsstil gör att ni har lätt att knyta an till människor på kort tid. Ni är vana sedan decennier vid

ett mångkulturellt samhälle och ni rör er utan problem mellan grupper med olika nationalitet, religion eller hudfärg. Olikheterna ökar möjligheterna till kreativitet och mötet med andra människor är det mest intressanta.

Ni har också sedan decennier insett att varken Sverige eller Europa är föregångsområden. De kreativa regionerna finns i Asien och i vissa delar av Afrika, där ni tillbringar mycket tid. Ni är lite trötta på extremistlandet Sverige, som ville vara en moralkompass för hela världen.

Ägandet av föremål och materiella ting är ganska ovanligt, istället lever ni i en kollaborativ ekonomi där tillgång till vissa nätverk ger tillgång till de resurser ni behöver för att lösa uppgiften. Det kan handla om processorkraft, 3D-skrivare, laboratorier eller industrier, resurser som sätts samman tillfälligt för vissa uppgifter. Er livsstil är rörlig och global, vilket ibland leder till oförståelse eller rent av förakt för de som är för fast rotade. De vågar inte se världen som den är och de gör heller inget för att lösa problemen vi står inför...

Ni tar fram berättelser, goda exempel, på hur man löst sociala problem i andra delar av världen. Ni kanske framhåller klanens betydelse, att religionen är en drivkraft, mångkulturalismens fördelar etc Ni kanske skriver en text eller en dikt om betydelsen av intellektuell rörlighet och respekt. Ni lägger fram förslag och en färdriktning för Varvsholmen och Kalmarregionen.

Globala, Adam Norman
Johan Thulin
Petronella Björn
Emma Angelin-Holmén
Kerstin Lönnberg
Sofia Ekelund Fogelström

Kalmarsunds kommun

Det finns en representant för vardera Samhällsbyggnadskontoret, Miljökontoret, Omsorgen och Utbildning. En kommunchef håller ihop gruppen.

Alla går runt i de tre grupperna, lyssnar och ställer frågor. Syftet är att under dagen få ett bra underlag för beslut om framtiden.

Samhällsbyggnad: frågor om den fysiska och sociala miljön. Hur bygger man i god kvalitet och samtidigt så att människorna trivs? Hur skapar man ett boende och en miljö för samhörighet? Du inser att Varvsholmen fick problem i en omfattning som du inte trodde från början. Lyssna, fråga och anteckna

Miljö: De vattennära områdena har fått stora problem de senaste 30 åren. Ni visste det, men gjorde för litet. Hur ska detta gigantiska problem lösas? Hundratals byggnader berörs och stora områden. Ska fler och fler områden vallas in? Ska vi överge det som havet tar över? Vad ska vi göra med byggnaderna, stadsdelarna och människorna?

Lyssna, fråga och anteckna

Omsorgen: det stora problemet är inte enbart att de äldre blir fler utan att den fjärde perioden, när de äldre behöver tas om hand 24 timmar om dygnet, blir längre och längre. Demenssjukdomarna drabbar nästan alla och sjukdomsperioden är ofta lång, ibland mer än ett decennium. Aktiv dödshjälp rycker allt närmare.

Lyssna, fråga och anteckna

Utbildning: Efter en ökning av barnkullarna under 30- och 40-talen har det gått ned betydligt det senaste decenniet. Hur kan vi stimulera barnafödandet?

Skolan har blivit alltmer uppdelad. Folkhemsskolan på 1900-talet är en nostalgisk dröm, men verkligheten försvann iväg under 2000-talet. Lyssna, fråga och anteckna

Kommunchef: Beskriver kommunens verksamhet och ansvar. Tar, tillsammans med de övriga kommunrepresentanterna, beslut om framtiden.

Kalmarsunds kn, Ebbe Westergren
Samhällsbyggnad, Martina Almqvist
Miljö, Maria Lindmark
Omsorg, Charlotta Johansson
Utbildning, Andreas Berg

Expert från Indien

Agerar som en expert med större kunnande. Visar att han/hon kommer från ett land som är ledande i utvecklingen i världen, såväl ekonomiskt som socialt.

Berättar om hur man löst de sociala problemen i Indien, ex. genom att ge klanen en större roll i utvecklingen. Inom klanen hjälper och stöder man varandra, ingen blir utanför. Religionen är också ett sammanhållande band, som ger motivation och inspiration.

Samtidigt som ekonomin växte på 2020-talet tog man krafttag för att miljön och de sociala förhållandena skulle fasas in i utvecklingen. Man skapade toppuniversitet och man utvecklade tekniska produkter som alla hade möjlighet att ta del av. Genom genmodifikation har man minskat antalet sjukdomar och handikappade, även dementa.

Är villig att bidra med utvecklingsmedel och experter för att förbättra situationen i Kalmarregionen. Erbjuder platser på universitet i Indien liksom praktikplatser på företag.

Indier: Jan Herstad

Varvsholmens framtid!

Ökade vattennivåer. Sociala problem.

Vad gör vi?

Allmänt möte på Varvsholmens äldreboende

Onsdagen den 5 december 2068 kl. 09.30

Stanna eller flytta?

Aktivistgruppen för Varvsholmen

Bilder som förstärker tidsandan och miljön i tidsresan.

Bilaga 3. Inbjudan

Välkommen till dig som arbetar med framtidsfrågor!

Under en 30-års period har Kalmar läns museum bedrivit tidsresemetodik. Vi har rest till stenåldern i Smedby, medeltiden i Kronobäck, besökt Loftahammars bronsålder och Sydafrikas 1960tal, lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Tiden är mogen för att blicka framåt oh vad är inte då mer naturligt än en tidsresa till framtiden?

Tillsammans med Linnéuniversitetet har vi möjlighet att ta med dig på en tidsresa femtio år framåt i tiden, Kalmar 2068. Vi vill gärna att du deltar!

Platsen för tidsresan är Varvsholmen i Kalmar. Tiden den 5 december kl. 9-12.

Hör av dig om du är intresserad till Tina Lindström, 070-5585102 eller via mejl tina.lindstrom@kalmarlansmuseum.se

Med glada hälsningar

Tina Lindström

Enhetschef pedagogiska enheten på Kalmar läns museum

Tidsresa till Framtiden! Kalmar 2068!

Under mer än 30 år har Kalmar läns museum gjort tidsresor, tillsammans med elever och vuxna, till olika historiska platser och tidsepoker. Nu ska vi för första gången prova att resa till framtiden. Är det möjligt?

För några månader sen fick läns museet i uppdrag av Linnéuniversitetet, Unesco professor Cornelius Holtorf, att ta fram, genomföra och utvärdera en tidsresa till framtiden. Efter långa förberedelser ska nu äntligen tidsresan äga rum, eller rättare sagt en tidsresa med vuxna och en med skolelever.

Var: Träffpunkt Varvsholmen, Bredbandet 1 "Varvet 19".

När: Onsdagen den 6 december

Tillsammans med en vuxengrupp och läns museet

Tid: Tidsresan pågår mellan 09.20 och 11.20.

Scenario: Kalmar 2068. Aktivistgruppen för Varvsholmen har kallat till möte
Välkomna!

Ebbe Westergren och Tina Lindström

Kalmar läns museum

070 6729406, 070 5585102

Tidsresa Kalmar 2068, Utvärdering med elever

Är det möjligt att använda ett scenario om framtiden inom tidsresemetodiken, dvs för att reflektera om samtiden?

Kommentera gärna.

Hur kan vi/ jag påverka framtiden?

Övriga kommentarer

Namn (frivilligt)

VARVSHOLMENS FRAMTID!

**ÖKADE VATTENNIVÅER. SOCIALA PROBLEM.
VAD GÖR VI? STANNA ELLER FLYTTA?**

**ALLMÄNT MÖTE PÅ VARVSHOLMENS ÄLDREBOENDE
ONSDAGEN DEN 5 DECEMBER 2008 KL. 00.30**

Adress Box 104,
S-392 21 Kalmar

Telefon 0480-45 13 00

E-post info@kalmarlansmuseum.se
Webb kalmarlansmuseum.se

